

Vladimir Vukašinović

The Virgin of Eleousa Icon

Religious and Sacred Poetry : An International Quarterly of Religion, Culture and Education 1/3, 179-180

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

FR VLADIMIR VUKAŠINOVIĆ (Beograd, Serbia)
[FR VLADIMIR VUKAŠINOVIĆ]
[О. ВЛАДИМИР ВУКАШИНОВИЋ]
e-mail: vladavuk[at]gmail.com

The Virgin of Eleousa Icon

The Virgin of the Eleousa icon (or Eleousa) (Greek: Ἐλεούσα — Tenderness or Showing Mercy, Russian: *Елеуса – Умиление*) is a variant of the older type of the same icon – Hodegetria (Greek: Ὁδηγήτρια, literally: "She who shows the Way"; Russian: *Одигитрия*), and expresses the special intensity of the loving relationship between the God - Mother and the Christ child.

The most famous example of The Eleousa icon type is the Vladimir icon of the Mother of God (*Владимирская икона Божией Матери*), one of Russia's most venerated icons, originally painted in Constantinople in 12th century. On this icon the Virgin Mary hugs Jesus close to her while God – child is warmly nestled against her cheek. As was rightly mentioned the intimate poses of the heads and hands display the warm emotional attachment of the Virgin and Child. Important difference of this new type of icon is that the faces of Mother and the Child are not shown in frontal way but they are turned toward one another, cheeks touching each other.

The Title in English:

The Virgin of Eleousa Icon

Key words:

Ἐλεούσα, painting, icon, Our Lady, Mother of God, Eleousa, Tenderness or Showing Mercy,

Information about the Author:

Fr Vladimir Vukašinović (Vladimir Vukašinović [Владимир Вукашиновић]), Ph.D., a historian of art, a Serbian Orthodox priest, associate professor at the University of Belgrade [Beograd] (Serbia).

FR VLADIMIR VUKAŠINOVIĆ (Beograd, Serbia)
[FR VLADIMIR VUKAŠINOVIĆ]
[О. ВЛАДИМИР ВУКАШИНОВИЋ]
e-mail: vladavuk[at]gmail.com

Ikona Maryi Dziewicy Eleusy

Maryja Dziewica o typie ikony Eleusy lub Eleousy (grec.: *Ἐλεούσα* — Czulość, Tkliwość lub Miłosiernie Ukazująca [Jezusa], ros.: *Елеуса – Умиление или Милующая* [Ukochanie, Umiłowanie lub Miłująca]) jest wariantem starszego typu tej samej ikony – Hodegetrii (grec.: *Ὁδηγήτρια*, dosłownie: „Ta, która wskazuje Drogę”; ros.: *Одигитрия*), oraz wyraża specyficzną intensywność miłującej relacji pomiędzy Matką Bożą i Dzieciątkiem Jezus (Chrystusem).

Najbardziej znanym przykładem ikony typu Eleusy jest ikona Matki Bożej Włodzimierskiej (ros. *Владимирская икона Божией Матери*), jedna z najbardziej czczonych ikon w Rosji, oryginalnie malowana w Konstantynopolu w 12 wieku. Na tej ikonie Maryja Dziewica tuli Jezusa blisko do siebie, gdy Bóg – Dzieciątko serdecznie przytula się do Jej policzka. Jak słusznie wspomniano, intymne pozy głów i rąk wyjaśniają ciepłe, emocjonalne przywiązanie Matki Dziewicy i Dziecka. Istotną różnicą tego nowego typu ikony jest to, że twarze Matki i Dziecka nie są ukazane frontalnie (*en face*), ale są zwrócone ku sobie wzajemnie, dotykając się policzkami.

[tłum. z ang. Marek Mariusz Tytko]

The Title in English:

The Virgin of Eleousa Icon

Key words: *Ἐλεούσα*, painting, icon, Our Lady, Mother of God, Eleousa, Tenderness or Showing Mercy,

Informacja o Autorze:

o.Włodzimierz Wukaszinović (Vladimir Vukašinović, Vladimir Vukašinović [Владимир Вукашиновић]), doktor, historyk sztuki, serbski ksiądz prawosławny, docent Uniwersytetu Belgradzkiego [Beograd, Belgrad] (Serbia).